

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci odebrání Evy z péče rodičů

A. Závěry šetření

Ve zprávě o šetření ze dne 10. května 2017 jsem se zabývala postupem Úřadu městské části Brno-střed (dále také jen „OSPOD“) a Magistrátu města Brna (dále také jen „magistrát“) ve věci svěřeni Evy (nar. xxx) do pěstounské péče na přechodnou dobu (dále také jen „PPPD“). Šetření jsem zahájila z podnětu otce Evy, pana A., bytem yyy (dále také jen „otec“).

Konstatovala jsem dílčí pochybení v postupu obou šetřených úřadů. Podle mého názoru **OSPOD pochybil**, když navrhoval odebrání Evy z péče rodičů, namísto podání návrhu na svěřeni Evy do prozatímní péče otce. Bezprostředně po odebrání Evy neinformoval rodiče o tom, že Eva byla předána do péče pěstounů, a nepoučil je o podmínkách, za jejichž splnění by OSPOD souhlasil se svěřením Evy zpět do péče rodičů či jednoho z nich. Lze mít za to, že **magistrát pochybil**, když podal soudu návrh na odebrání Evy z péče rodičů a nebyl dostatečně aktivní co do zprostředkování častého a pravidelného kontaktu otce s dcerou.

V souvislosti s tímto šetřením jsem také zjistila, že předávání agendy sociálně-právní ochrany dítěte umístěného do náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“) z úřadů brněnských městských částí (dále jen „ÚMČ“) na magistrát ztěžuje další sociální práci s rodinou, a vyzvala jsem oba šetřené úřady k vyjádření se k této systémové otázce.

S ohledem na nepřijetí dostatečných opatření k nápravě vydávám své závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv¹. Součástí stanoviska je návrh opatření k nápravě.

B. Vyjádření úřadu / úřadů

B.1 Důvody odebrání Evy z péče rodičů

B.1.1 Vyjádření OSPOD

Z vyjádření OSPOD ze dne 24. května 2017 vyplynulo, že i zpětně hodnotí svůj postup jako správný „s ohledem na fakt, že při selhávání péče matky nebyl otec schopen a ochoten přijmout plnou odpovědnost za péči o nezletilou, na své chování neměl racionální náhled, nabídky podpory ze strany OSPOD opakovaně odmítal a ani neměl pocit, že tuto podporu potřebuje“. OSPOD dále zdůraznil, že pana A. podporoval v podání návrhu na svěřeni dcery do jeho péče již od počátku roku 2016 a jeho aktivita v tomto směru by pro OSPOD byla „dokladem opravdovosti jeho zájmu o dceru a o řešení její nepříznivé situace“. OSPOD dále uvedl, že postoj pana A. „svědčil o aktuální nesoudnosti v dané situaci, která v souvislosti s poznatky o jeho drogové minulosti logicky vyvolávala pochybnosti o jeho orientaci v realitě a tudíž schopnostech péči o dítě zajistit“.

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

B.1.2 Závěrečné hodnocení postupu OSPOD

V této části trvám na svých závěrech uvedených ve zprávě o šetření.

Povinností OSPOD je využít všech potřebných opatření sociálně-právní ochrany dětí předtím, než podá návrh na odebrání dítěte z péče rodičů, tedy směřuje k uplatnění krajního zásahu do rodinného života.² Mezi taková opatření patří také nabídka (případně následné nařízení³) spolupráce se sociálně-aktivizační službou, uspořádání případové konference⁴, nastavení dílčích a detailních úkolů pro rodiče v individuálním plánu ochrany dítěte⁵, případně stanovení či zintenzivnění dohledu nad výchovou dítěte⁶.

OSPOD mimo jiné uvedl, že otec opakovaně odmítal nabídku podpory. Ze spisové dokumentace však nevyplývá, že by OSPOD vyvinul odpovídající aktivitu k tomu, aby otci nějakou podporu nabídl, případně nařídil. Jak jsem uvedla již ve zprávě o šetření, nepopírám, že OSPOD věnoval až nadstandardní pozornost matce Evy, jejímu druhovi a jimi společně vychovávaným dětem. Ve vztahu k panu A. však aktivita OSPOD chybí. Opakované pohovory prováděné s otcem nemohu považovat za dostatečné. Není patrné, že by OSPOD otci nabídl (či nařídil) možnost spolupráce se sociálně-aktivizační službou, která by mu mohla být nápomocna se zvládnutím péče o dceru, ani že by OSPOD využil jiných výše uvedených metod sociální práce.

OSPOD také uvedl, že postrádal doklad opravdovosti zájmu pana A. v podobě podání návrhu na svěřením dcery do jeho péče. Je pravdou, že otec s podáním návrhu soudu otálel. Nicméně v době, kdy OSPOD, lépe řečeno magistrát, navrhl odebrání Evy z péče rodičů, daný návrh byl podán již dva měsíce u soudu, čímž otec svou vůli jasně deklaroval.

B.1.3 Návrh opatření k nápravě

Žádám, aby vedoucí OSPOD do třiceti dnů od doručení tohoto stanoviska poučila pracovnice a pracovníky OSPOD o tom, že:

- před podáním návrhu na odebrání dítěte z péče rodičů musí vždy zvažovat možnosti péče obou rodičů (či dalších rodinných příslušníků), a to i za podmínky, že by rodičům OSPOD⁷ či soud⁸ (z podnětu OSPOD) uložil povinnost spolupracovat se sociálně-aktivizační službou.

2 V souladu s § 9a zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

3 Ve smyslu § 12 a § 13 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

4 V souladu s § 10 odst. 3 písm. e) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

5 V souladu s § 10 odst. 3 písm. d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

6 Ve smyslu § 13 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

7 Ve smyslu § 13 odst. 1 písm. d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

8 Ve smyslu § 503 odst. 1 písm. d) zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů.

B.2 Informování o podání návrhu na odebrání Evy z péče rodičů

B.2.1 Vyjádření OSPOD

OSPOD také nesouhlasil s tím, že by rodiče neinformoval o vydání předběžného opatření a možnostech obrany proti němu. Uvedl, že k tomu došlo „*při prvním možném setkání s nimi (...) a pokud doslovně tyto informace nebyly vytěženy z obsahu úředních záznamů, jedná se o pochybení charakteru víceméně formálního*“. K časové prodlevě v informování otce OSPOD uvedl, že „*neznamená, že jsme s otcem v této době nehovořili, pouze protokol s otcem byl z důvodu časové tísně sepsán až dne 26. července 2016*“.

OSPOD zdůraznil, že je běžné, že s odstupem času je možné k jeho postupu přinášet připomínky a nápady na jiné řešení a že s ohledem na značný časový a psychický tlak vyžadující rychlá rozhodnutí upozadil formální stránku věci. Zdůraznil však, že byl veden nejlepším zájmem Evy.

B.2.2 Závěrečné hodnocení postupu OSPOD

V této části trvám na svých závěrech uvedených ve zprávě o šetření.

Podstatou mé výtky byla skutečnost, že ze spisové dokumentace Evy vyplývá zjevná prodleva mezi předáním Evy do péče přechodných pěstounů a informováním rodičů. Pokud OSPOD namítá, že se jedná pouze o pochybení formálního charakteru, tedy že záznamy pracovnice OSPOD učinila s ohledem na časovou vytíženost zpětně, musím trvat na tom, že dané by mělo být ze spisové dokumentace patrné. Rozumím tomu, že pracovnice záznam sepíše dodatečně (s odstupem několika málo dnů), nicméně z něj musí jednoznačně vyplývat, jaké úkony a kdy v mezidobí provedla.

B.2.3 Návrh opatření k nápravě

Žádám, aby vedoucí OSPOD do třiceti dnů od doručení tohoto stanoviska poučila pracovnice a pracovníky OSPOD o tom, že:

- z úředních záznamů o provedených úkonech musí být patrné nejen to, kdy je vyhotoven záznam, nýbrž i kdy byl daný úkon proveden (dochází-li ke zpětné protokolaci).

C. Postup magistrátu ve věci odebrání Evy z péče rodičů

Ve zprávě o šetření jsem konstatovala, že jakákoliv opatření k nápravě ze strany magistrátu by ve vztahu k panu A. a jeho dceři již neměla vliv (soud již Evu svěřil do péče pana A.). Za dostatečné jsem považovala, že magistrát zohlední mé závěry v další praxi, nežádala jsem k těmto bodům další vyjádření.

Jelikož magistrát mé závěry přímo se dotýkající Evy více nekomentoval, předpokládám, že je přijal a zohlední je v další praxi. Dále se jimi již nebudu zabývat.

D. Výkon agendy náhradní rodinné péče ve městě Brně

D.1 Vyjádření a další zjištění

D.1.1 Vyjádření OSPOD

Ve vztahu k rozdělení kompetencí na úseku NRP mezi ÚMČ a magistrátem uvedl OSPOD, že systém je „zejména nedostatečně flexibilní, zdouhavý a komplikovaný (...) a jeví se být značně nevyhovující“. Nedostatky systému OSPOD spatřuje zejména v případě potřeby umístit dítě do PPPD na základě tzv. rychlého předběžného opatření⁹. „Z důvodu zdouhavého a komplikovaného procesu předávání informací o případu, spisové dokumentace jako takové, doplňování formálních požadavků magistrátu“ je OSPOD „mnohdy nucen nejdříve dítě umístit do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, kde vyčkávají na další řešení“.

OSPOD mi dále poskytl kopii zápisu z metodického a konzultačního setkání ÚMČ, magistrátu a Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 8. listopadu 2016. Obsahem tohoto dokumentu je popis postupů jednotlivých zúčastněných stran v případě zprostředkovávání NRP ve městě Brně. Z dokumentu mimo jiné vyplývá, že ÚMČ nemohou samy podat návrh soudu na svěřeni dítěte do PPPD, magistrátu však musí doložit množství dokumentů a současně s vydáním předběžného opatření předat kompletní spisovou dokumentaci. Sociální práci s rodinou následně přebírá magistrát, v případě návratu dítěte do rodinného prostředí magistrát předá spis zpět ÚMČ až poté, co rozhodnutí soudu nabude právní moci nebo vykonatelnosti.

D.1.2 Vyjádření magistrátu

Tehdejší primátor města Brna mě dopisem ze dne 23. června 2017 informoval, že rozdělení kompetencí mezi magistrát a ÚMČ považuje za vhodné. Doplnil, že se centralizace výkonu NRP osvědčila zejména kvůli zjednodušení spolupráce a komunikace s Krajským úřadem Jihomoravského kraje, Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí, krajskou pobočkou Úřadu práce a nestátními organizacemi pověřenými k uzavírání dohod s pěstouny. Stejně tak je dle magistrátu jednodušší uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče a zajišťování vzdělávání pěstounů – magistrát má uzavřenou smlouvu s Centrem sociálních služeb. Za přínos magistrát považuje také skutečnost, že se na problematiku NRP specializují vybraní pracovníci magistrátu.

Dále mě primátor informoval, že problematiku vymezení kompetencí na úseku NRP projednali pracovníci magistrátu s pracovníci a pracovníky ÚMČ a Krajského úřadu Jihomoravského kraje na metodicko-konzultačním setkání dne 8. listopadu 2016. Výstupem tohoto setkání bylo jasné vymezení kompetencí pracovníků ÚMČ a magistrátu, které je zachyceno v zápisu ze setkání.

⁹ V souladu s § 924 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a § 452 zákona o zvláštních řízeních soudních.

Magistrát dále obhajuje skutečnost, že návrh na svěření dítěte do PPPD podává magistrát, tím, že daný postup je „*nezbytný pro správné posouzení případu a vybrání vhodné pěstounské rodiny s ohledem na specifické potřeby dítěte*“.

D.1.3 Vyjádření dalších oslovených úřadů

Abych mohla situaci lépe posoudit, oslovila jsem úřady dalších statutárních měst, které agendu sociálně-právní ochrany dětí, včetně NRP, rozdělují mezi magistrát a úřady městských částí či obvodů. Konkrétně se jedná o Magistrát města Ostravy a Magistrát města Plzně.

Zjistila jsem, že v obou případech s rodinami dětí svěřených do PPPD dále pracují úřady jednotlivých městských obvodů a je jimi také dál vedena spisová dokumentace. Stejně tak městské obvody mohou samy podat návrh soudu na svěření dítěte do PPPD.

D.1.4 Další praxe v rámci města Brna

Další činností jsem získala také zápis ze setkání pracovníků referátu NRP magistrátu s pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí ÚMČ, které se konalo dne 27. března 2018¹⁰. V něm je mimo jiné konstatováno: „*K posuzování a vyjadřování se k případům v těchto agendách (pozn.: z předchozího textu vyplývá, že se jedná o PPPD, pěstounskou péči, osvojení, poručenství, hostitelskou péči, výživné na účet Úřadu práce) jsou kompetentní pouze pracovníci referátu NRP magistrátu. Není tedy možné, aby se k těmto návrhům u soudu vyjadřovali pracovníci ÚMČ. Pokud by soud požádal o vyjádření/stanovisko k těmto návrhům ÚMČ (často změna z návrhu na péči jiné fyzické osoby na návrh na pěstounskou péči), je potřeba, aby pracovní ÚMČ soud upozornil na statut města Brna s odkazem, že k vyjádření je kompetentní výlučně referát NRP magistrátu. V případě, že navrhovatel návrh na pěstounskou péči podá až u soudního jednání, je namístě požádat soud o odročení, aby mohl referát NRP magistrátu prošetřit podmínky pro pěstounskou péči a k žádosti se vyjádřit.*“

Ve vztahu k PPPD je rovněž v dopise zdůrazněno, že referát NRP magistrátu neslouží pohotovosti, „*proto není možné zrealizovat PPPD během několika hodin po vznesení požadavku na umístění dítěte do PPPD. Takže v případě akutní situace je vhodné na nezbytně nutnou dobu umístit dítě do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti ÚMČ*“. Dále vyplývá, že ÚMČ nemůže podat soudu sám návrh na umístění dítěte do PPPD, ale magistrátu musí zpracovat podrobnou zprávu o situaci dítěte, kterou magistrát k návrhu na soud přiloží. ÚMČ musí magistrátu rovněž doložit množství dokumentů ze spisové dokumentace dítěte, většinou i včetně individuálního plánu ochrany dítěte, musí být přítomný u výkonu rozhodnutí v případě, že je dítě do PPPD umísťováno přímo z rodiny. V případě, že ÚMČ s rodinou spolupracuje dlouhodobě a nedaří se rodinu sanovat, měl by ÚMČ předem informovat magistrát a zjišťovat možnosti případného umístění dítěte do PPPD a pracovníci magistrátu zvát na případové konference. Spis dítěte musí ÚMČ předat magistrátu ihned po vydání předběžného opatření, v případě návratu

10 Zpracováno v dopise vedoucí referátu náhradní rodinné péče paní B. ze dne 10. dubna 2018 adresovaném všem úřadům městských částí – pracovníkům orgánů sociálně-právní ochrany dětí, č. j. MMB/0158547/2018.

dítěte do rodiny magistrát spis vrací ÚMČ až po právní moci nebo vykonatelnosti rozhodnutí.

D.2 Závěrečné hodnocení

Magistrát sice jmenoval množství výhod, které s sebou nese ponechání agendy NRP na magistrátu (na rozdíl od převážného zbytku agendy sociálně-právní ochrany dětí, jehož výkonem Statut města Brna pověřuje ÚMČ). Postupy se však jeví jako výhodné zejména z pohledu institucí zapojených do zprostředkování NRP, nikoliv dětí a jejich rodin, jimž má být směřována sociální práce.

V rámci své činnosti se pravidelně setkávám s kritikou aktuálního systému NRP ve městě Brně, a to nejen ze strany konkrétních jedinců, nýbrž i pracovníků ÚMČ a neziskových organizací působících na území města Brna. Pověřená pracovnice Kanceláře veřejného ochránce práv se zúčastnila také setkání pracovní skupiny odborníků, kterou sestavily organizace Y, Z a X v rámci projektu xxxxxx (běžícího do prosince 2019). Cílem setkávání této pracovní skupiny je mimo jiné zpracování návrhů na zlepšení systému příbuzenské péstounské péče v rodinách se sociálním znevýhodněním. Téma tak částečně zasahuje do problematiky, na kterou upozorňuji v tomto stanovisku.

Jsem přesvědčena, že nastavený systém není vhodný, v praxi způsobuje nemálo problémů, nadbytečnou administrativu a zbytečné časové prodlení v práci s rodinou. Utvrzují mě v tom obdobné případy, se kterými se setkávám.¹¹ Byť mám výhrady k fungování celé agendy NRP ve městě Brně, považuji za nejpálčivější situaci u dětí svěřovaných do PPPD.

Hlavními příklady nevhodného nastavení aktuální praxe mohou být problémy prezentované v šetřené věci, tj. absence okamžitého pokračování v sociální práci s rodinou (z důvodu předání spisu, nutnosti nové pracovnice seznámit se se spisem, seznámení klienta se sociální pracovníci atd.) a okamžitého nastavení kontaktů rodičů s dítětem umístěným do PPPD. Za určité znehodnocení či zpochybnování kvality práce pracovníků ÚMČ považuji skutečnost, že před odesláním návrhu na svěření dítěte do PPPD na soud musí situaci dítěte a jeho rodiny vyhodnotit ještě „kompetentnější“ pracovnice či pracovník magistrátu. Jako zcela znepokojivé pak považuji zjištění, že běžnou praxí ÚMČ je umístění dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, než magistrát vyhodnotí návrh ÚMČ na svěření dítěte do PPPD, a to podotýkám pouze z organizačních důvodů, mimo jiné, že pracovnice magistrátu nedrží tzv. pohotovosti. Stejně tak nesouhlasím s pokynem magistrátu, aby ÚMČ de facto prodlužovaly řízení týkající se svěření dítěte do některého z institutů náhradní rodinné péče v případě, že daného soudního jednání se neúčastní pracovnice či pracovník magistrátu.

Ke všemu výše vyjmenovanému dochází, přestože:

¹¹ Např. zpráva o šetření veřejného ochránce práv ze dne 21. listopadu 2016, sp. zn. 827/2016/VOP/LF, nebo nedávno zahájené šetření postupu magistrátu pod sp. zn. 7712/2018/VOP/BJ.

- institut PPPD má svou povahou sloužit ke **krátkodobé a krizové** péči o dítě, u něhož je pravděpodobné, že se brzy vrátí do biologické rodiny¹²;
- jsou to právě pracovnice a pracovníci ÚMČ, kteří znají nejlépe poměry v rodině dítěte, jež navrhuji umístit do PPPD, neboť s ní přímo (často dlouhodobě) pracují a přicházejí do pravidelného kontaktu;
- právě u PPPD je potřeba intenzivní sociální práce OSPOD s biologickou rodinou tak, aby se rodině (zejména rodičům) podařilo odstranit nedostatky, kvůli kterým byl nezbytný zásah státu do jejich rodinného života. Dané rozhodně není možné bez intenzivního zapojení rodičů do péče o dítě, byť v podobě pravidelných a častých¹³ návštěv dítěte (bezprostředně navazujících na odebrání dítěte z péče rodičů), návniku či podpoře rodičovských kompetencí či zapojení rodiče do rozhodování o co nejvíce běžných záležitostech týkajících se dítěte;
- pracovnice a pracovníci ÚMČ splňují stejné kvalifikační předpoklady pro výkon profese sociálního pracovníka či pracovnice a nezřídka mají větší zkušenosti v oblasti přímé sociální práce s klienty než pracovnice a pracovníci magistrátu;
- klienti musí navázat kontakt s novou sociální pracovnící či pracovníkem, kteří musí vyčkat na doručení spisové dokumentace z ÚMČ a podrobně se s ní seznámit, s čímž se nutně pojí časová prodleva v poskytování podpory rodině;
- klient musí navázat spolupráci s novým pracovištěm, které však fakticky navrhlo odebrání dítěte z rodiny (neobstojí tedy argument prezentovaný magistrátem, že rodiče často změnu pracoviště oceňují).

D.3 Návrh opatření k nápravě

Sociálně-právní ochrana dětí, včetně agendy NRP, spadá do tzv. přenesené působnosti, tedy oblasti, jejímž výkonem stát jako celek pověřuje nižší samosprávné celky.¹⁴ Ve statutárních městech může zastupitelstvo města rozhodnout statutem (v podobě obecně závazné vyhlášky), jak upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města, včetně rozdělení pravomocí na úseku samostatné a přenesené působnosti mezi orgány města, městských částí či

12 K tomu podrobněji například v důvodové zprávě ke změnovému zákonu č. 134/2006 Sb., která uvádí: „Umístění dítěte do této péče by mělo být vázáno na předpoklad návratu dítěte zpět do péče svých rodičů nebo širší rodiny, nebo svěření do péče náhradních rodičů.“ V důvodové zprávě ke změnovému zákonu č. 401/2012 Sb. pak nalzáme: „Pěstounská péče na přechodnou dobu je ze své podstaty institutem krizovým a překlenovacím. Dítě se má co nejdříve vrátit do péče svých rodičů. Ukáže-li se, že to není možné a že není možné ani převzetí dítěte jeho příbuznými či jinou osobou společensky dítěti blízkou, pak je třeba volit jiné, dlouhodobější řešení (...)“

13 Nad rámec šetřeného případu podotýkám, že zcela nesouhlasím s praxí, se kterou se nezřídka setkávám. Konkrétně že styk rodičů s dětmi orgán sociálně-právní ochrany dětí či doprovázející organizace pěstounů (bez soudního rozhodnutí) po dobu několika týdnů zakazuje či omezuje na minimum za účelem aklimatizace dítěte v pěstounské rodině, v řádu i několika měsíců podmiňuje přítomností pracovníků či pracovníků doprovázející organizace pěstounů či považuje za standard stanovení styku rodičů s dětmi v řádu jedné či dvou hodin jedenkrát za čtrnáct dnů.

14 V souladu s § 4 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

obvodů.¹⁵ Vydávání statutu města spadá do tzv. samostatné působnosti, kterou se s ohledem na zákonné vymezení působnosti veřejného ochránce práv¹⁶ nemohu zabývat, tedy ani v ní navrhopvat opatření k nápravě.

V rámci přenesené působnosti je však úkolem magistrátu, případně ÚMČ, vykonávat činnost sociálně-právní ochrany dětí efektivně. Předním hlediskem by při tom měly být zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči.¹⁷ **Danému nemělo být na překážku nevhodné systémové rozdělení agendy, k němuž dospěly orgány města v rámci samostatné působnosti.**

Jelikož mám za to, že v městě Brně dochází k neefektivnímu výkonu přenesené působnosti na úseku NRP (mimo jiné vlivem účinnosti statutu města a v něm nevhodně vymezeným kompetencím), žádám primátorku města Brna, aby přijala systémová opatření (s odkazem na mnou prezentované poznatky v tomto stanovisku), která povedou ke zkvalitnění práce s dětmi umístovanými do NRP, jejich biologickými rodinami i novými pečovateli. V případě zájmu nabízím svou další pomoc. Za vhodné bych považovala iniciování změny statutu města Brna v oblasti rozdělení kompetencí na úseku NRP, a vedle toho důsledné vyžadování proaktivního přístupu pracovníků a pracovníků magistrátu při práci s dětmi a jejich biologickými rodinami.

Primátorku města Brna si dovoluji požádat, aby mě do třiceti dnů od doručení této výzvy informovala o svém dalším postupu.

Brno 13. března 2019

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv

15 V souladu s § 130 písm. b) a c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

16 V souladu s § 1 zákona o veřejném ochránci práv.

17 Viz mimo jiné § 5 zákona o sociálně-právní ochraně dětí.